

SÉNAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 8 AVRIL 1930

Rapport de la Commission de l'Intérieur et de l'Hygiène, chargée de l'examen du Budget du Ministère de l'Intérieur et de l'Hygiène pour l'exercice 1930.

(Voir les n°s 4-VI, 12, 72, 132 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 13, 14, 19, 20 et 26 mars 1930 et le n° 5-VI du Sénat.)

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 8 APRIL 1930

Verslag uit naam van de Commissie van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid, belast met het onderzoek van de Begrooting van het Ministerie van Binnenlandsche zaken en Volksgezondheid voor het dienstjaar 1930.

(Zie de n^{rs} 4-VI, 12, 72, 132 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 13, 14, 19, 20 en 26 Maart 1930 en n° 5-VI van den Senaat.)

Présents : MM. le vicomte BERRYER, président ; le baron DE KERCHOVE D'EXAERDE, le chevalier DESSAIN, DOCHEN, MOUSTY, Mme SPAAK, MM. VAN FLETEREN et RYCKMANS, rapporteur.

MADAME, MESSIEURS,

Le Budget du Ministère de l'Intérieur et de l'Hygiène a été longuement discuté à la Chambre.

Nous ne relèverons dans ce rapport que les considérations qui n'ont pas été développées soit dans le rapport de l'honorable M. De Winde soit dans les discussions en séance publique.

Revision de la loi communale.

Les dépenses ordinaires qui s'élèvent à 81,428,201 francs, comportent à peine — constate le rapporteur — dix fois celui du Budget de 1914.

« Cette modération dans la dépense, ajoute-t-il, si elle révèle un réel esprit d'économie, peut surprendre en présence de l'accroissement des dépenses d'administration constatées dans d'au-

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De begrooting van het Ministerie van Binnenlandsche zaken en Volksgezondheid werd in de Kamer breedvoerig besproken.

Wij zullen in dit verslag alleen de beschouwingen uiteenzetten die niet werden aangeraakt noch in het verslag van den geachten heer Dewinde, noch in de bespreking ter openbare vergadering.

Herziening der gemeentewet.

De gewone uitgaven die 81,428,201 frank bedragen, vertegenwoordigen nauwelijks, zooals de verslaggever vaststelt, tien maal de waarde der begrooting van 1914.

« Deze gematigdheid, zegt hij, in de uitgave, zoo zij een wezenlijken geest van bezuiniging doet kennen, kan verwondering baren, ten aanzien van den aangroei van de in andere Begrootingen

tres Budgets et de la complexité actuelle des affaires provinciales et surtout communales, de nature à intensifier considérablement la tâche de l'Administration centrale et des administrations provinciales.

» Cette modération dans les dépenses est plus sensible encore en ce qui concerne les dépenses consacrées à la direction des affaires provinciales et communales qui s'élevaient, en 1914, à 3,161,795 francs et n'atteignent, en 1930, que 21,537,649 francs. On peut dès lors se demander si l'économie n'a pas ici été poussée à un point tel qu'elle rende presque impossible, et en tout cas, insuffisant le contrôle par les administrations centrales et provinciales des affaires communales et plus spécialement des finances des communes dont l'ensemble des dépenses ordinaires s'élevait déjà pour 1928 à 3,623 millions de francs et s'élève sans doute pour 1930 à 4 milliards de francs, alors que la dévalorisation du franc belge a soulagé les communes des six septièmes de leurs dettes d'avant-guerre et d'une bonne partie des dettes contractées au lendemain de la guerre.

» Aussi faut-il se demander si cette économie dans les dépenses de contrôle n'entraîne pas des dépenses, faites par les administrations contrôlées, autrement considérables aux dépens des contribuables provinciaux et communaux. Nous pensons qu'il convient de ne pas décourager ni de diminuer l'autorité des organes supérieurs de contrôle en leur demandant une tâche au-dessus de leurs forces. »

Nul ne songe à diminuer les mérites du personnel du département. A maintes reprises le rapporteur du Budget au Sénat lui a rendu un hommage mérité.

Votre Commission, soucieuse d'une part de ne pas surcharger de besogne des fonctionnaires, et d'autre part de ne pas se mettre en travers d'un louable

vastgestelde bestuursuitgaven en van de huidige ingewikkeldheid der provinciale en vooral der gemeentelijke zaken, van aard om de taak van het provinciaal hoofdbestuur aanzienlijk te verzwakken.

» Deze gematigdheid in de uitgaven voelt men nog meer bij de uitgaven voor het bestuur der provinciale en gemeentelijke zaken, die 3,161,795 frank bedroegen in 1914 en slechts 21,537,649 frank in 1930. De vraag kan dienvolgens gesteld worden of de bezuiniging hier niet zoo ver werd gedreven dat zij bijna onmogelijk, in ieder geval onvoldoende maakt de contrôle van de centrale en provinciale besturen over de gemeentezaken en meer bijzonderlijk over de gemeentefinanciën, waarvan de gezamenlijke gewone uitgaven, voor 1928, reeds 3,623 millioen frank bedroegen en, voor 1930, zonder twijfel 4 milliard frank bedragen, wanneer, nochtans, de waardevermindering van den Belgischen frank de gemeenten heeft verlicht met zes zevende van hun vóóroorlogsche schulden en van een groot deel der schulden onmiddellijk na den oorlog aangegaan.

» Ook moet men zich afvragen of deze bezuinigingen in de contrôle-uitgaven niet leiden tot veel aanzienlijker uitgaven, gedaan door de gecontroleerde besturen ten nadeele van de provinciale en gemeentelijke belastingschuldigen. Wij meenen dat men het gezag van de hogere contrôle-organismes niet moet ontmoedigen of verminderen, door van hen eene taak boven hun krachten te vergen. »

Niemand denkt eraan de verdiensten van het personeel van het departement te verminderen. Herhaaldelijk heeft de verslaggever der begroting in den Senaat aan dit personeel een verdiende hulde gebracht.

Uwe Commissie, die erom bekommerd is eensdeels de ambtenaars niet met werk te overlasten en anderdeels een loffelijken geest van bezuiniging

esprit d'économies, estime qu'une révision de la loi communale permettrait de solutionner le double problème.

Tandis que la Constitution a subi des révisions sur des principes importants, la loi communale, bientôt centenaire comme elle aussi, n'a guère subi des modifications essentielles.

Ses auteurs n'étaient guère partisans de l'autonomie des communes. Aussi ont-ils subordonné leur administration à des séries d'approbations, de contrôle et de surveillance, trop souvent inutiles, inefficaces et dispendieuses. Ils n'ont pas tenu compte que les grandes villes, les communes importantes, comme celles qui entourent la capitale par exemple, ne peuvent être mises en tutelle comme des villages dépourvus de fonctionnaires spécialistes. Anvers, par exemple, a des ingénieurs et des architectes qui, au point de vue de la science technique, ne doivent pas craindre la comparaison avec ceux qui doivent contrôler et approuver leurs travaux. Dès lors quand l'Etat ne subsidie pas les dépenses, son rôle pourrait être notablement simplifié, de même que là où il participe à la dépense, il pourrait sans danger, ne plus recommencer des études et des travaux dont il est amené, presque toujours, à reconnaître l'exactitude.

On peut poser en principe que toute demande de subside pour des travaux dans lesquels l'intervention de l'Etat est sollicitée, restent sans solution pendant au moins six mois. Régulièrement, ces dernières années, la hausse des matières premières et des salaires provoquait une perte considérable pour les administrations communales.

La question s'est posée lors de la discussion de la loi organique de l'assistance.

niet te dwarsboomen, oordeelt dat eene herziening der gemeentewet zou toelaten dit dubbele vraagstuk op te lossen.

Terwijl de Grondwet werd herzien op belangrijke beginselen, heeft de gemeentewet, die eveneens bijna honderd jaar oud is, geenerlei merkelijke wijzigingen ondergaan.

Zij die de gemeentewet hebben opge maakt waren geenszins voorstanders van de zelfstandigheid der gemeenten. Ook hebben zij het bestuur der gemeenten ondergeschikt gemaakt aan reeksen goedkeuringen, contrôle en toezicht, die al te vaak overbodig, ondoeltreffend en kostelijk zijn. Zij hebben geen rekening gehouden met het feit dat de groote steden en de belangrijke gemeenten, zooals bijvoorbeeld die welke gelegen zijn rond de hoofdstad, niet onder voogdij kunnen worden gesteld zooals dorpen die geen ambtenaren-specialisten bezitten. Bijvoorbeeld Antwerpen heeft ingenieurs en bouwkundigen die in opzicht der technische wentenschap niet moeten vreezen te worden vergeleken met diegenen die over hunne werken toezicht moeten uitoefenen en dezelve moeten goedkeuren. Derhalve, wanneer de Staat geen toelagen verleent voor de uitgaven, zou zijn rol merkelijk kunnen worden vereenvoudigd en eveneens daar waar hij in de uitgaven deelt, zou hij zonder gevaar er kunnen van afzien studiën en werken te herbeginnen waarvan hij bijna altijd de juistheid moet erkennen.

Men kan als beginsel vooropstellen dat iedere aanvraag van toelagen voor werken waarvoor de tusschenkomst van den Staat wordt verzocht, zonder oplossing zal blijven gedurende ten minste zes maand. Regelmatig in den loop dezer laatste jaren heeft de stijging van de grondstoffen en van de loonen aanleiding gegeven tot een vaak aanzienlijk verlies voor de gemeentebesturen.

De vraag werd gesteld naar aanleiding der bespreking van de organieke wet op den openbaren onderstand.

L'article 96 de cette loi stipule que toute autorité à laquelle est soumise pour avis, approbation ou autorisation avec délibération prévue par la loi est censée avoir donné un avis favorable ou avoir accordé l'autorisation ou l'approbation sollicitée si dans le délai prescrit par la loi elle n'a pas notifié une décision contraire.

A défaut d'un délai spécialement stipulé, celui-ci est de trois mois à partir du jour auquel l'acte a été transmis à l'autorité compétente; cependant cette dernière peut proroger de trois mois le délai initial, si avant l'expiration de celui-ci elle notifie qu'elle ne peut statuer que dans les limites du délai prorogé.

Le délai peut être prorogé au delà de six mois du consentement de l'autorité qui a sollicité l'avis, l'approbation ou l'autorisation.

La Commission estime qu'une révision de la loi communale dans cet ordre d'idées ne pourrait avoir pour la bonne marche de l'administration, que des effets salutaires.

Dans ce même ordre d'idées, un membre attire l'attention du Gouvernement sur les demandes d'ouvertures de crédit au Crédit communal en attendant que les ressources leur arrivent par le paiement de leur part dans les impôts.

Ces demandes doivent être renouvelées chaque année.

Ne suffirait-il pas qu'une première demande d'ouverture de crédit soit autorisée par arrêté royal après avis de la Députation permanente, pour dispenser les communes, à moins de demande d'augmentation, de renouveler chaque année la même sollicitation?

Si l'on tient compte qu'actuellement 2,000 communes environ profitent de ces ouvertures de crédit on peut se rendre compte de l'économie de temps et de personnel que pareille mesure permettrait de réaliser.

Artikel 96 van deze wet bepaalt, dat elke overheid, aan wie, tot advies, goedkeuring of toelating, een beraadslaging voorzien door de wet wordt onderworpen, beschouwd wordt als hebbende een gunstig advies uitgebracht of de gevraagde toelating of goedkeuring gegeven, indien geen andersluidend besluit is overgemaakt binnen het tijdstip voorzien door de wet.

Indien geen tijdstip bepaald is aangeduid, dan wordt drie maand gerekend van den dag af waarop de akte aan de bevoegde overheid is overgemaakt; deze overheid kan echter het oorspronkelijk tijdstip met drie maand verlengen indien zij voor afloop ervan heeft bekend gemaakt dat zij geen oordeel kan uitbrengen binnen den gestelden tijd.

Het tijdstip kan worden verlengd boven de zes maand met de instemming van de overheid, die het advies, de goedkeuring of de toelating heeft aangevraagd.

De Commissie is van oordeel dat een herziening van de gemeentewet in dezen zin voor den goeden gang van het beheer alleen nuttige gevolgen zou kunnen hebben.

In den zelfden geest vestigt een lid de aandacht van de Regeering op de aanvragen van gemeenten om krediet-opening bij het Gemeentekrediet, in afwachting dat hun inkomsten worden verstrekt door de uitbetaling van hun aandeel in de belastingen.

Deze aanvragen moeten ieder jaar worden hernieuwd.

Zou het niet voldoende zijn dat een eerste aanvraag tot opening van een krediet toegelaten wordt door een Koninklijk besluit na advies van de Bestendige Deputatie, om de gemeenten te ontslaan van de jaarlijksche hernieuwing van hetzelfde verzoek, tenzij een verhooging wordt aangevraagd?

Indien men er rekening mede houdt, dat op dit oogenblik ongeveer 2,000 gemeenten genieten van een opening van krediet, kan men zich rekenschap geven van de bezuiniging aan tijd en personeel, die door zulken maatregel zou kunnen verwezenlijkt worden.

Cantines d'enfants débiles.

Plusieurs membres de la Commission ont déclaré qu'au cours de la discussion du budget ils déposeraient un amendement ayant pour but de majorer le subsidé à l'«Œuvre nationale de l'Enfance» pour permettre de porter de un à deux francs par jour et par enfant, l'allocation accordée aux cantines d'enfants débiles établies dans les colonies.

Ils justifient cet amendement par cette constatation que toutes les œuvres qui hospitalisent les enfants ont bénéficié d'une augmentation de subsidé au moins égale à celle qui est sollicitée.

La Commission a pris acte de cette déclaration, laissant au Sénat le soin de se prononcer sur la proposition.

Lutte contre la tuberculose.

La Commission en terminant l'examen du budget a pris acte avec une satisfaction unanime de la décision du Gouvernement de proposer au Parlement une donation de cent millions à l'œuvre de la lutte contre la tuberculose.

C'est faire œuvre sage, prévoyante et patriotique d'associer ainsi à la célébration du Centenaire une des œuvres dont s'honore à juste titre la Belgique charitable.

Par 5 voix contre 3, la Commission propose l'adoption du budget.

Le Président,
Vicomte PAUL BERRYER.

Le Rapporteur,
ALPH. RYCKMANS.

Cantines voor zwakke kinderen.

Verschillende leden der Commissie hebben verklaard dat zij in den loop der bespreking van de begrooting een amendement zouden indienen met het doel de toelage aan het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn te verhoogen ten einde de toekenning per dag en per kind verleend aan de cantines voor zwakke kinderen in de kolonies van één op twee frank te brengen.

Zij billijken dit amendement door deze vaststelling dat al de werken die kinderen opnemen een verhooging hebben genoten die ten minste zoo hoog loopt als de aangevraagde.

De Commissie heeft kennis genomen van deze verklaring en laat den Senaat de zorg over zich over het voorstel stel uit te spreken.

Teringbestrijding.

Bij de afhandeling van het onderzoek der begrooting heeft de Commissie met eensgezinde voldoening kennis genomen van het besluit van de Regeering om aan het Parlement een toelage voor te stellen van 100 milloen voor het werk voor teringbestrijding.

Het is een wijze, vooruitziende en vaderlandslievende daad aldus een der werken waarop het liefdadig België terecht bogen mag, bij de viering van het Eeuwfeest aan te sluiten.

Met 5 tegen 3 stemmen stelt de Commissie voor de begrooting aan te nemen.

De Voorzitter,
Burggraaf PAUL BERRYER.

De Verslaggever,
ALPH. RYCKMANS.